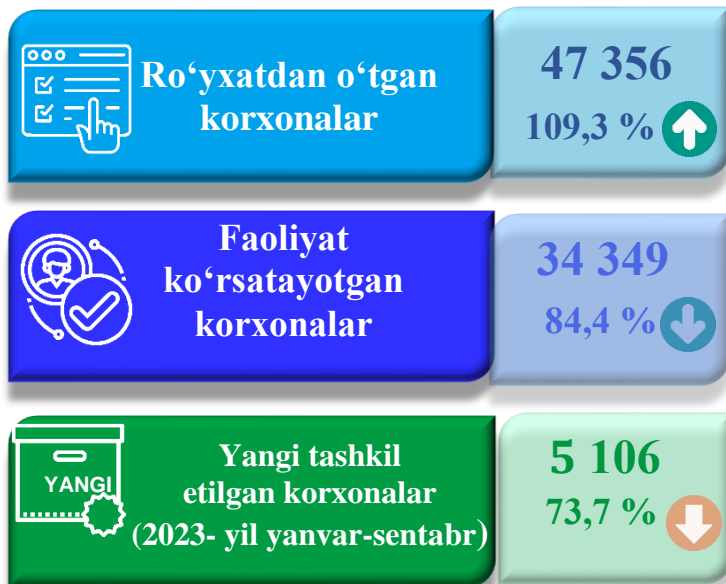

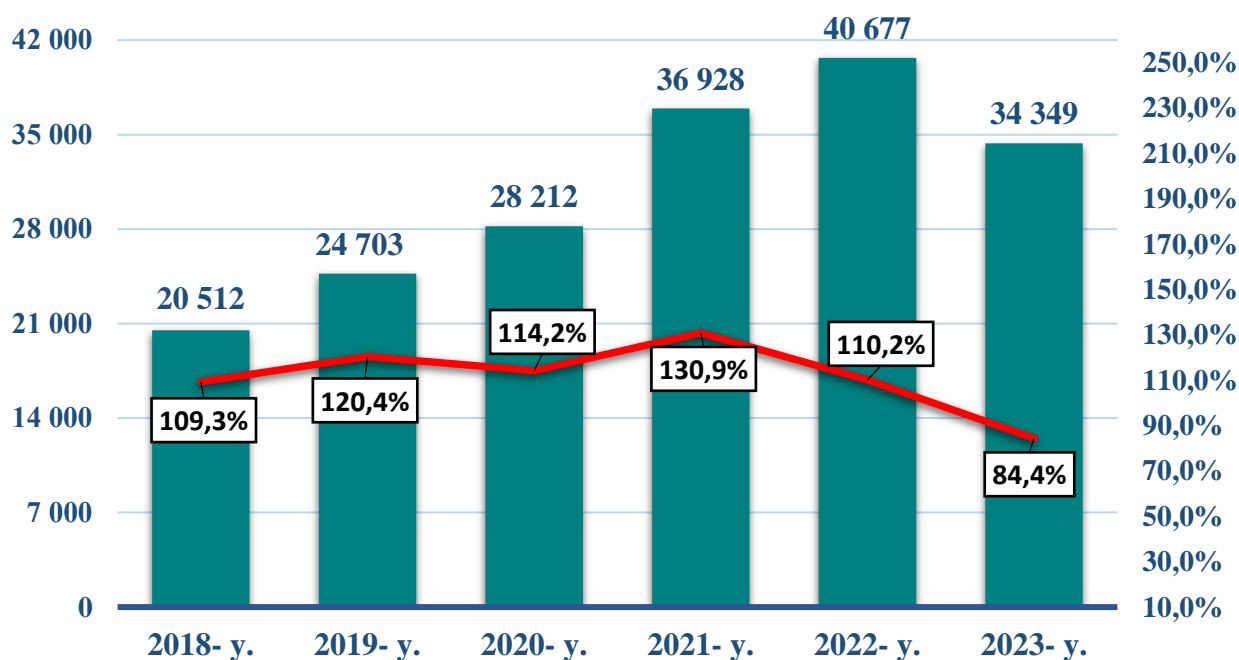
XI. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TA'RIFI

Ro'yxatdan o'tgan korxonalar va tashkilotlar soni (2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda) (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

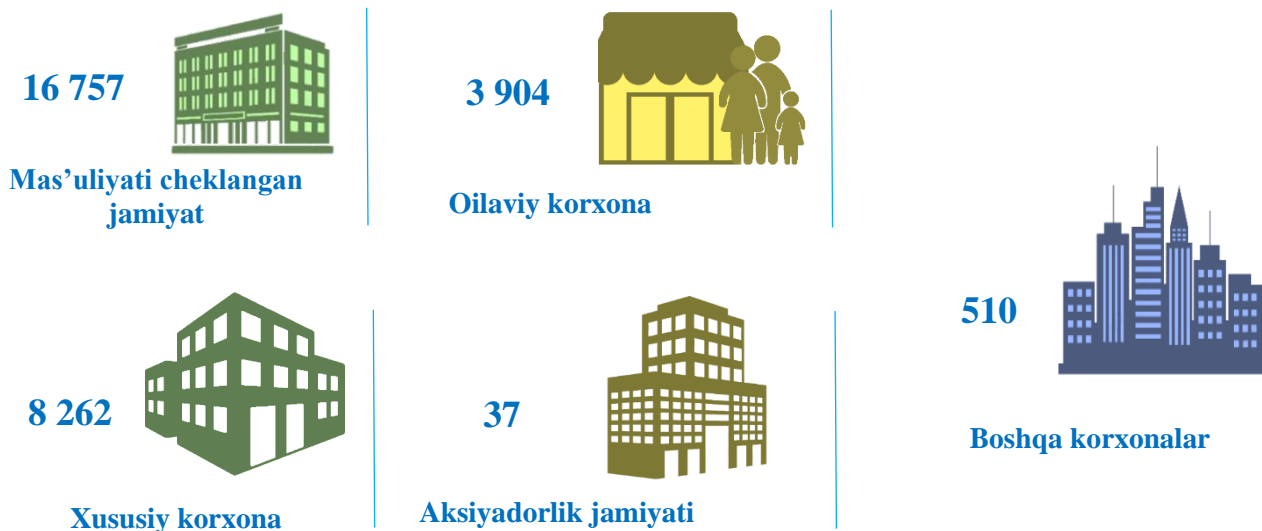

Mamlakatimizda qulay ishbiarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. O'z o'rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq qilinmoqda. Bu esa, aholi hamda xorijiy investorlarning o'z shaxsiy biznesini yo'lga qo'yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

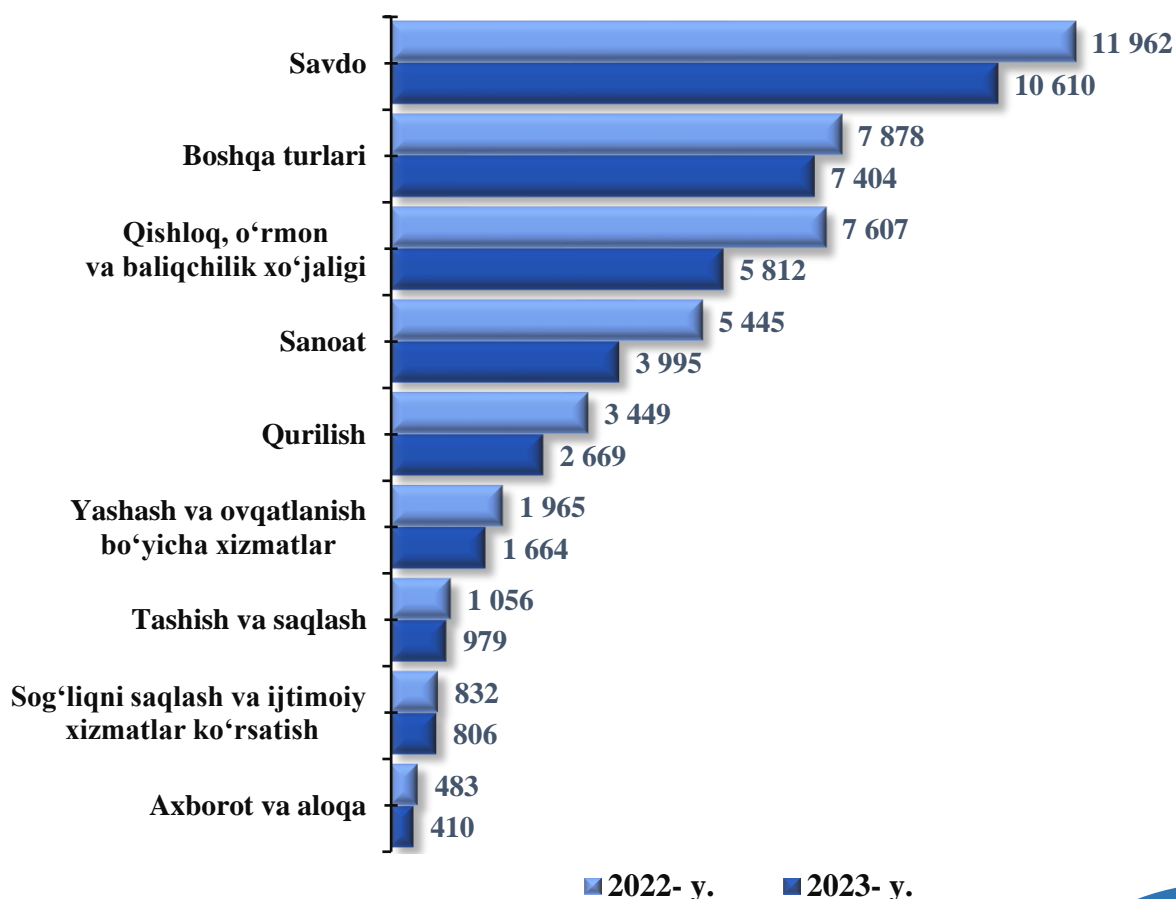
Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni (2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda va o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati bilan)

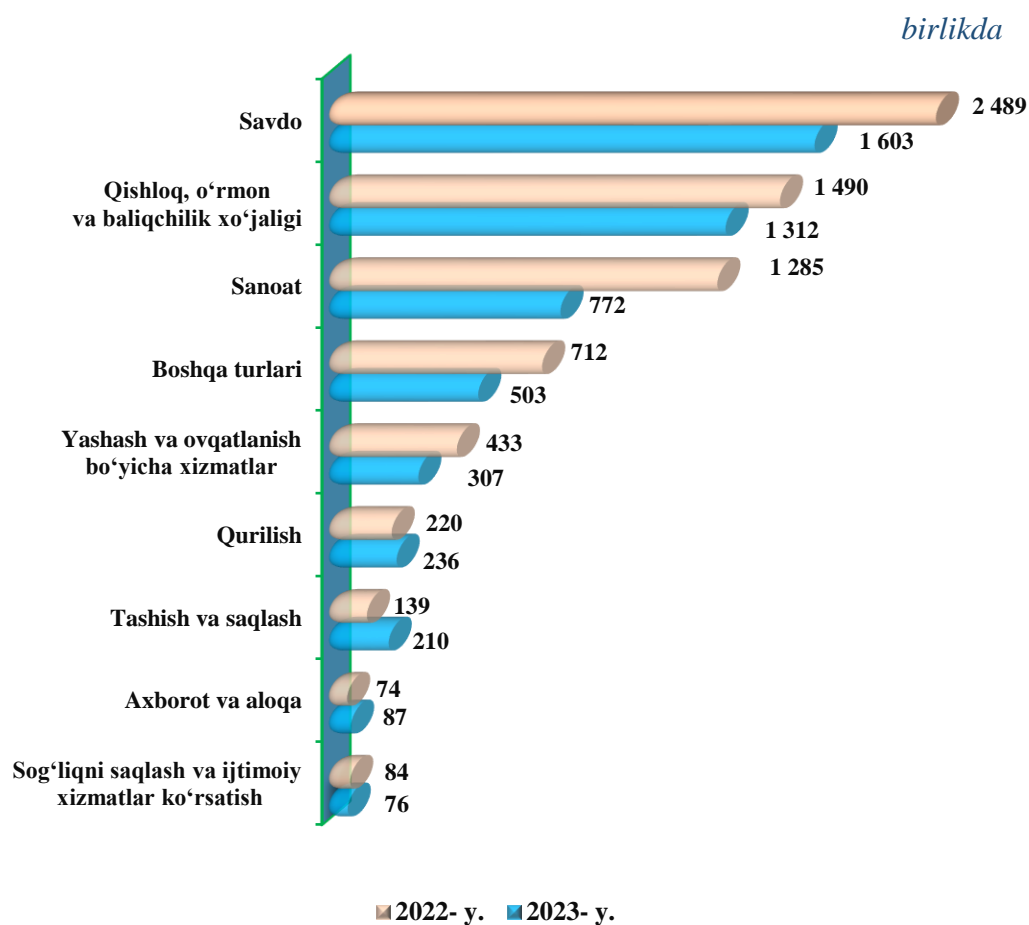
Faoliyat ko'rsatayotgan tijorat korxonalari soni (tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

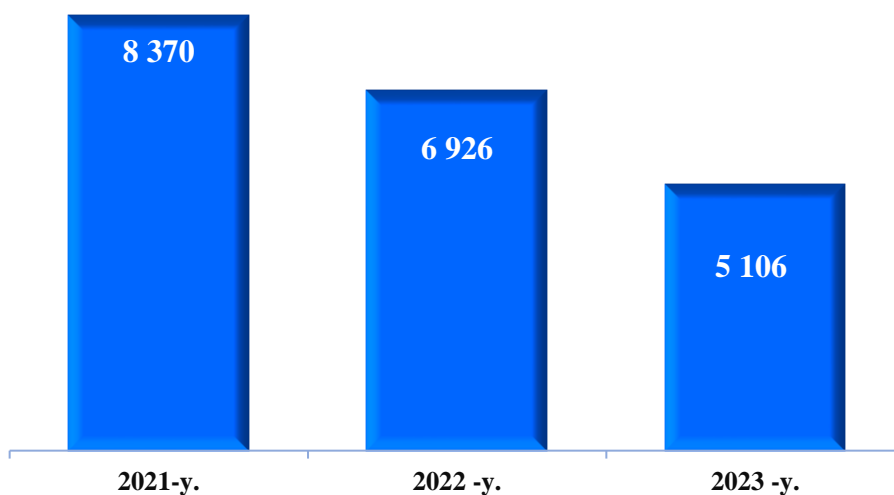
Faoliyat ko'rsatayotgan korxonona va tashkilotlar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, yanvar-sentabr oylarida)

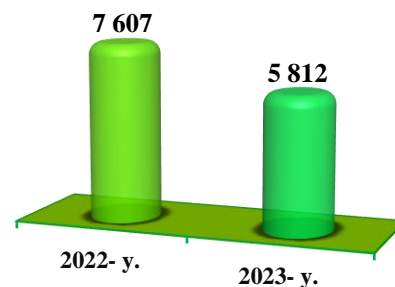
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni (yanvar-sentabr oylarida, birlikda)

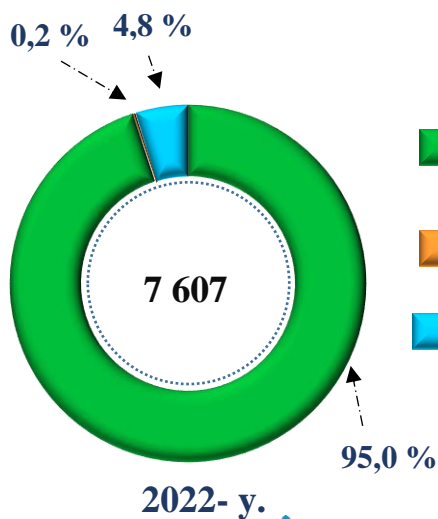
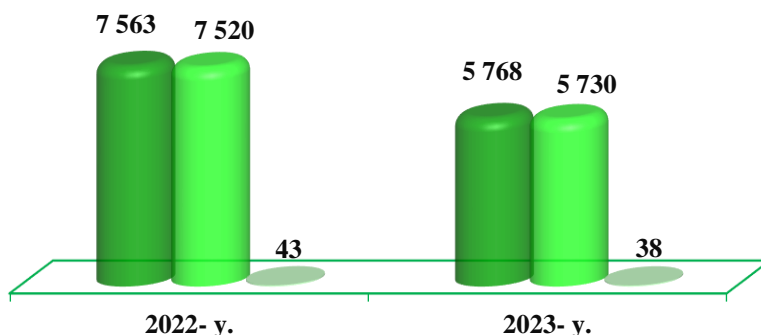
Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar (1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

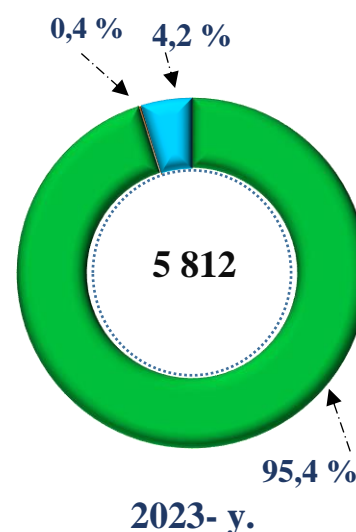
Jami faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning umumiy soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan **76,4** foizni tashkil etdi

■ Kichik tadbirkorlik subyektlari ■ Mikrofirmalar ■ Kichik korxonalar

■ Dehqonchilik, chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko'rsatish
■ O'rmon xo'jaligi
■ Baliqchilik xo'jaligi

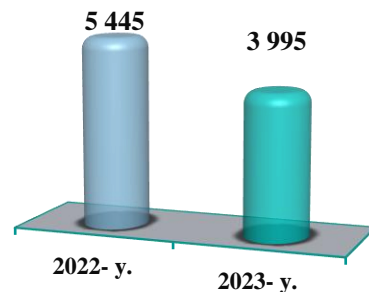

Sanoat sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

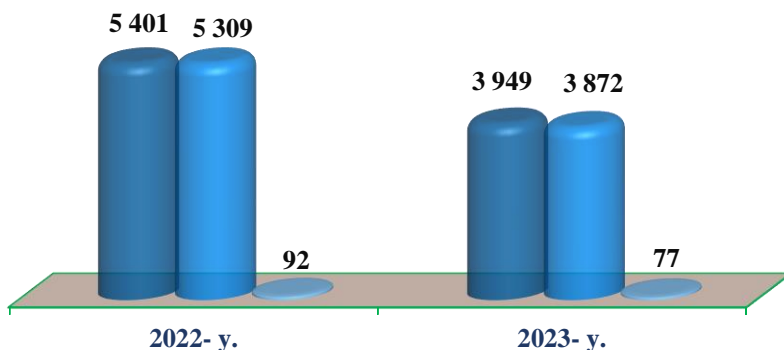
(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Jami faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxonalar va tashkilotlarning umumiy soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan **73,4** foizni tashkil etdi

■ Kichik tadbirkorlik subyektlari ■ Mikrofirmalar ■ Kichik korxonalar

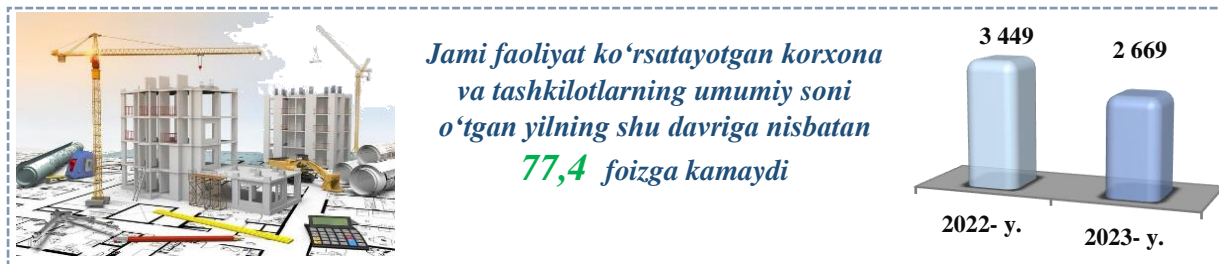

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, sanoat korxonalarini va tashkilotlarini soni 3995 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 73,4 % ni tashkil etdi.

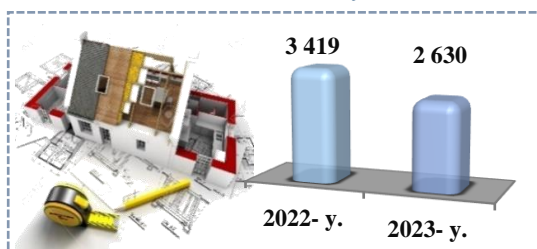
Jami sanoat korxonalarini va tashkilotlarini ko'payishining asosiy omili (o'tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida 72,2 % ni (jami sanoatdagi ulushi 91,1 %), suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilitatsiya qilishning 66,7 % ni (jami sanoatdagi ulushi 1,2 %) tashkil etib, elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash 103,1 % ni (jami sanoatdagi ulushi 0,8 %) va tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 90,3 % ni (jami sanoatdagi ulushi 6,9 %) tashkil etdi.

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

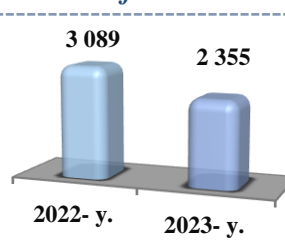
(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

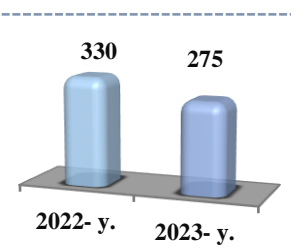
Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

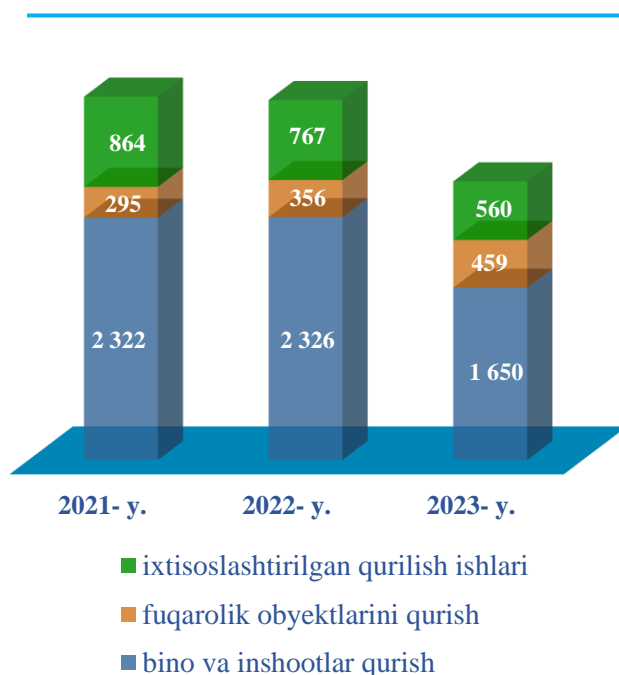
Mikrofirmalar

Kichik korxonalar

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxonalar va tashkilotlar soni, yillar kesimida

Mamlakatimizda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog'i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

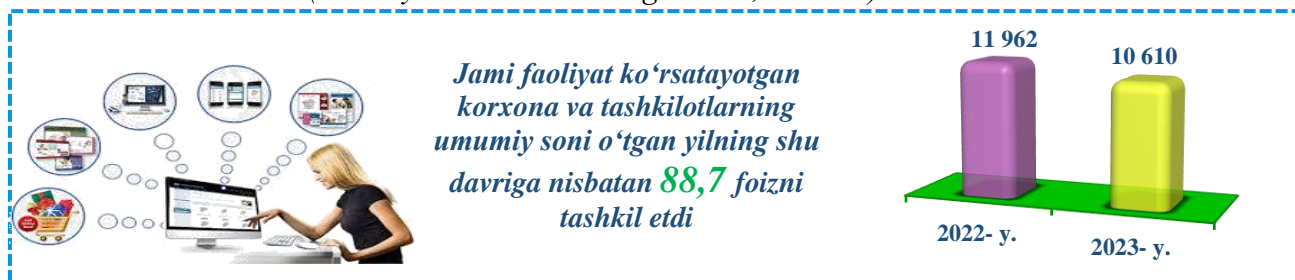
- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 61,8 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 29,1 foizga kamaygan;

- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 17,2 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 28,9 foizga oshgan;

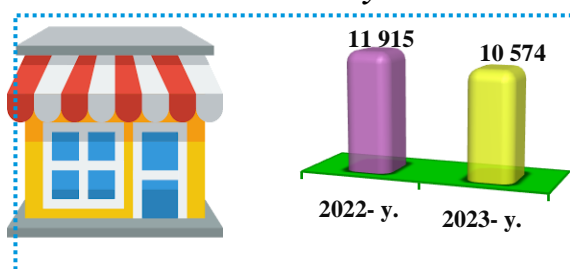
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 21,0 foiz ulushni va 27,0 foizga kamaygan.

Savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

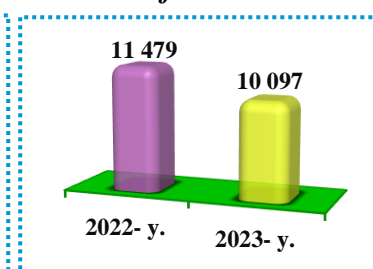
(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

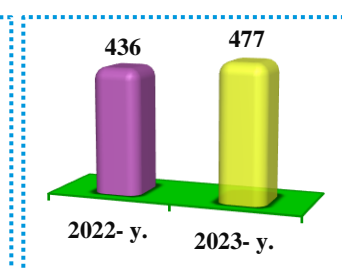
Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

Mikrofirkmalar

Kichik korxonalar

Savdo sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni, yillar kesimida

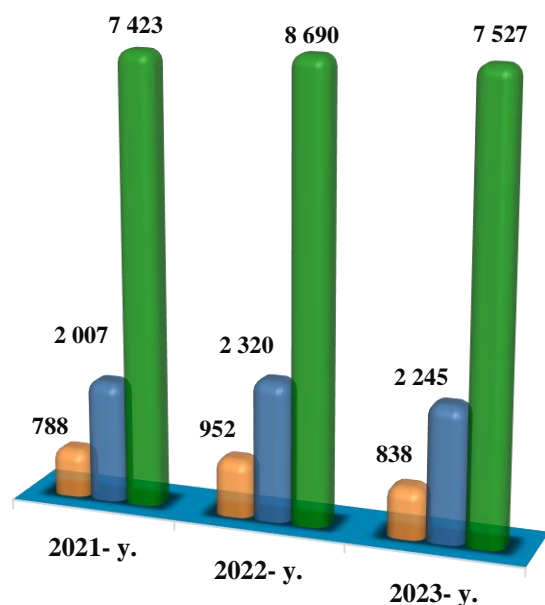
(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,7 foizi yoki 10 574 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi. Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

-avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 70,9 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 86,6 foizni tashkil etdi;

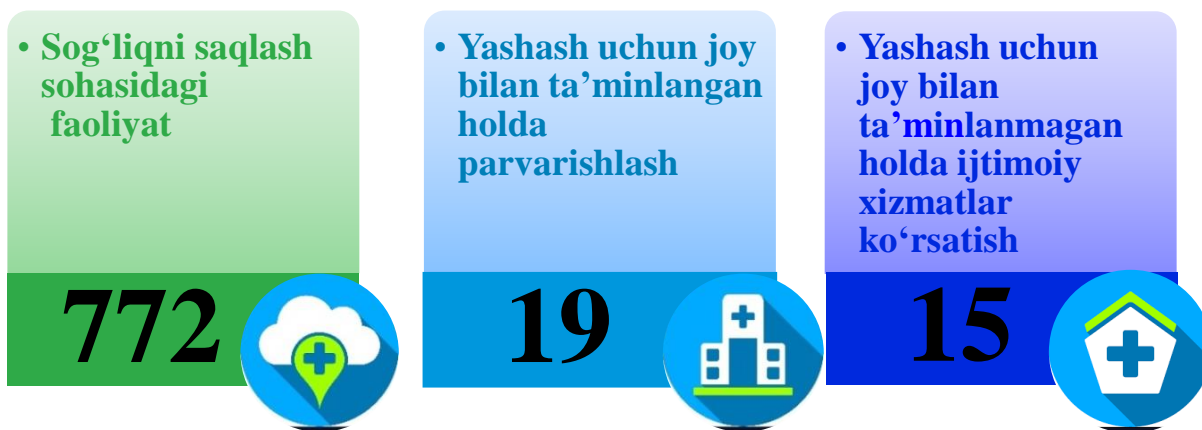
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 21,2 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 96,8 foizni tashkil etdi;

- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishida 7,9 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 88,0 foizni tashkil etdi.

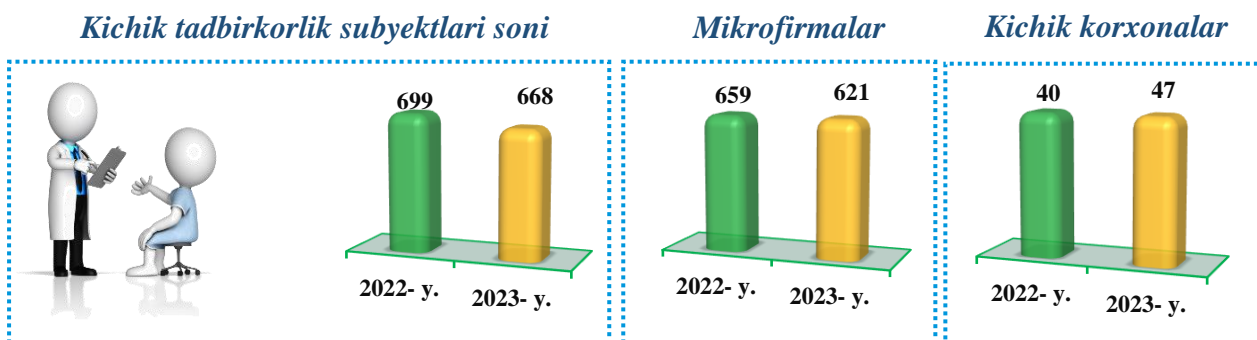
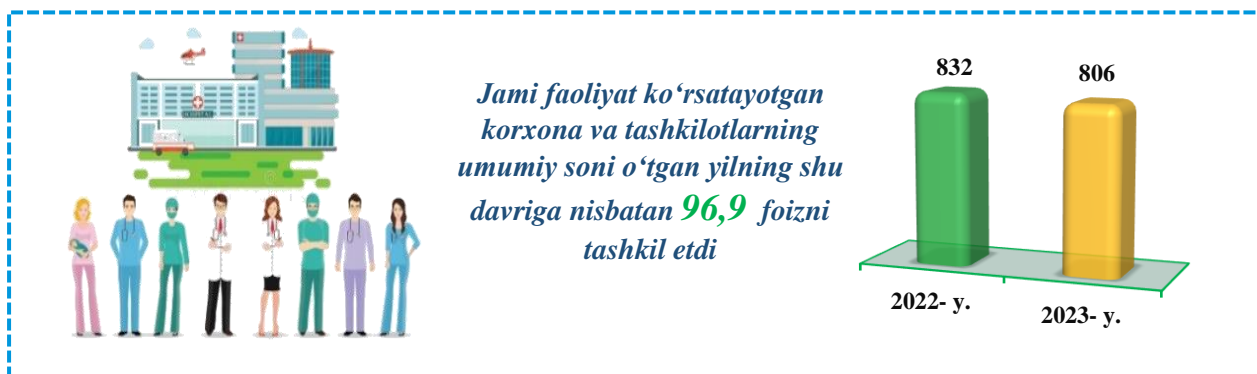

- Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash
- Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo
- Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni (2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

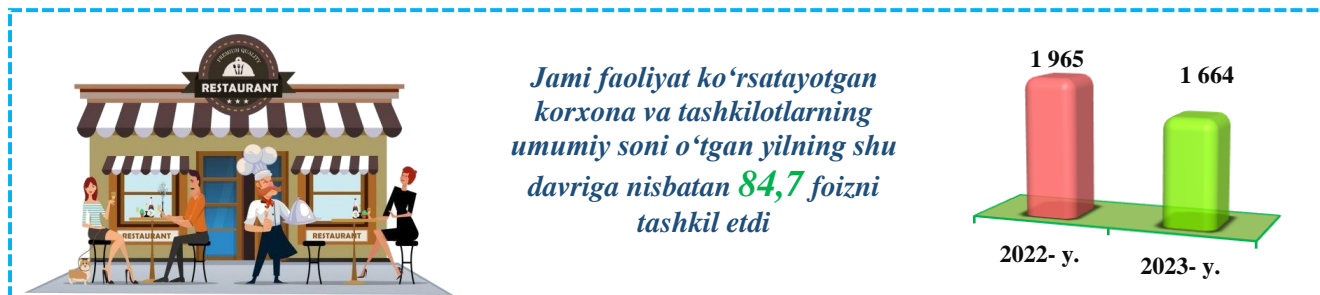

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni (1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

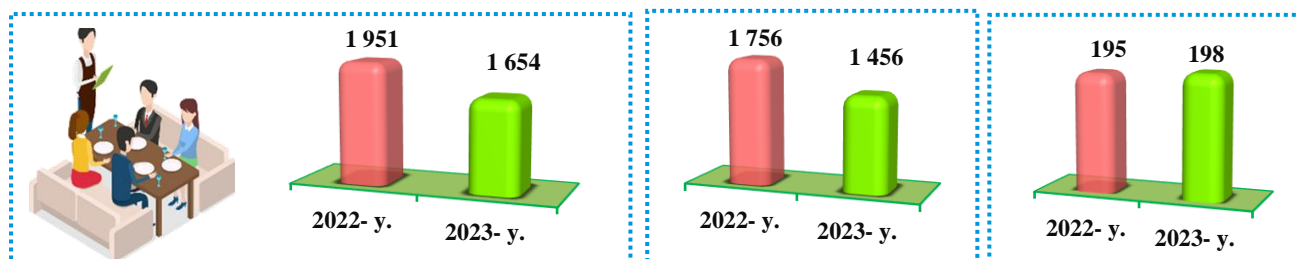
(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

Mikrofirmalar

Kichik korxonalar

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni

(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

177
yashash bo'yicha
xizmatlar

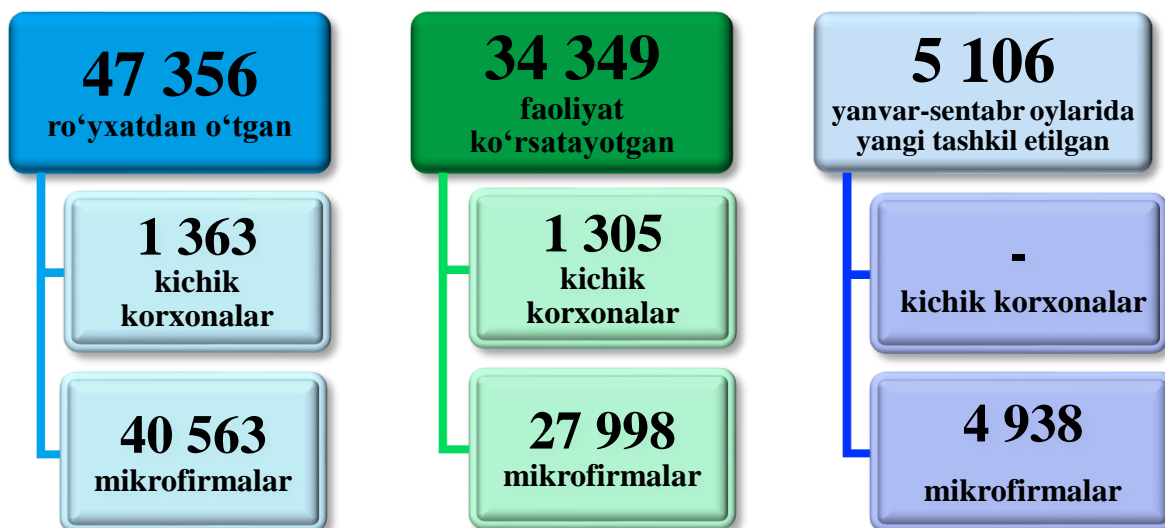
1 487
oziq-ovqat
mahsulotlari va
ichimliklar yetkazish
bo'yicha xizmatlar

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 148,8 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

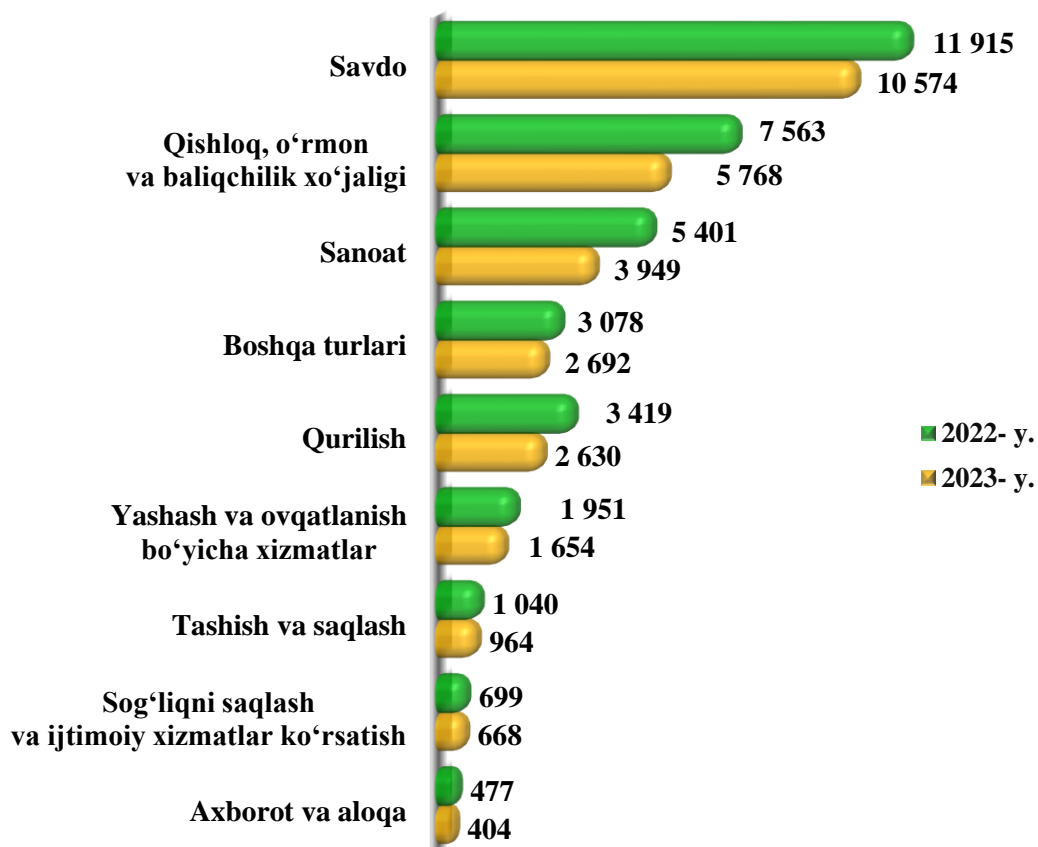
- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning 10,6 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo'yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining 89,4 foiz ulushini tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni (2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

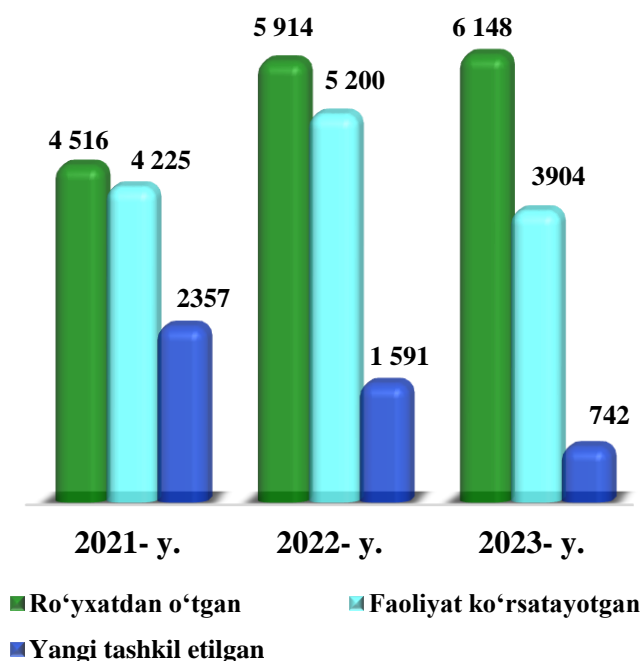

Faoliyat ko'rsatayotgan kichik korxonalar va mikrofirmalar soni (iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Oilaviy korxonalar soni

(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

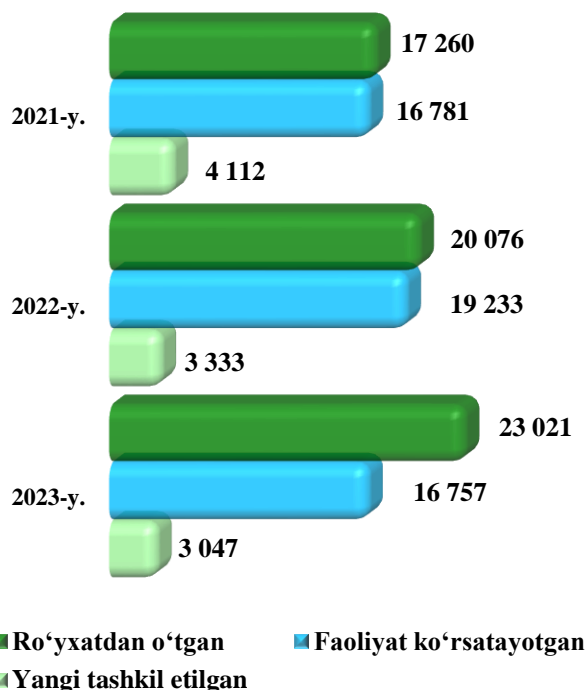
Oilaviy korxonalar – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxonalar ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo'lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxonalar ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra 2022- yilning mos davriga nisbatan 234 taga ko'paygan.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 29 470 ta tijorat korxonalar va tashkilotlarining 23 021 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

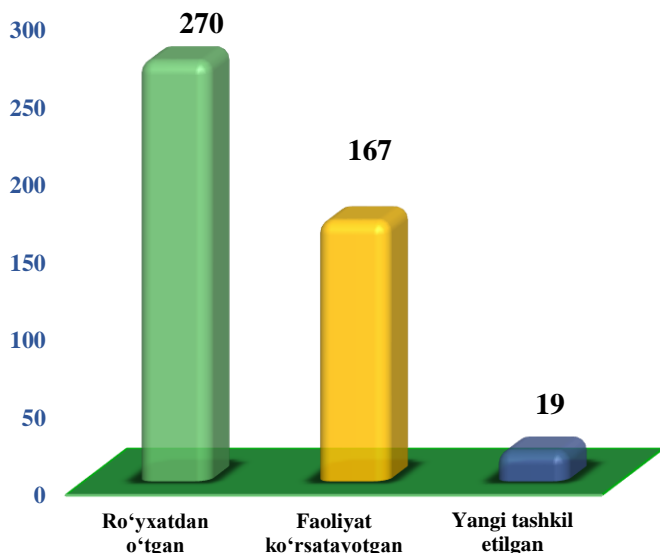

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar davlatlar kesimida soni

(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar soni (2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

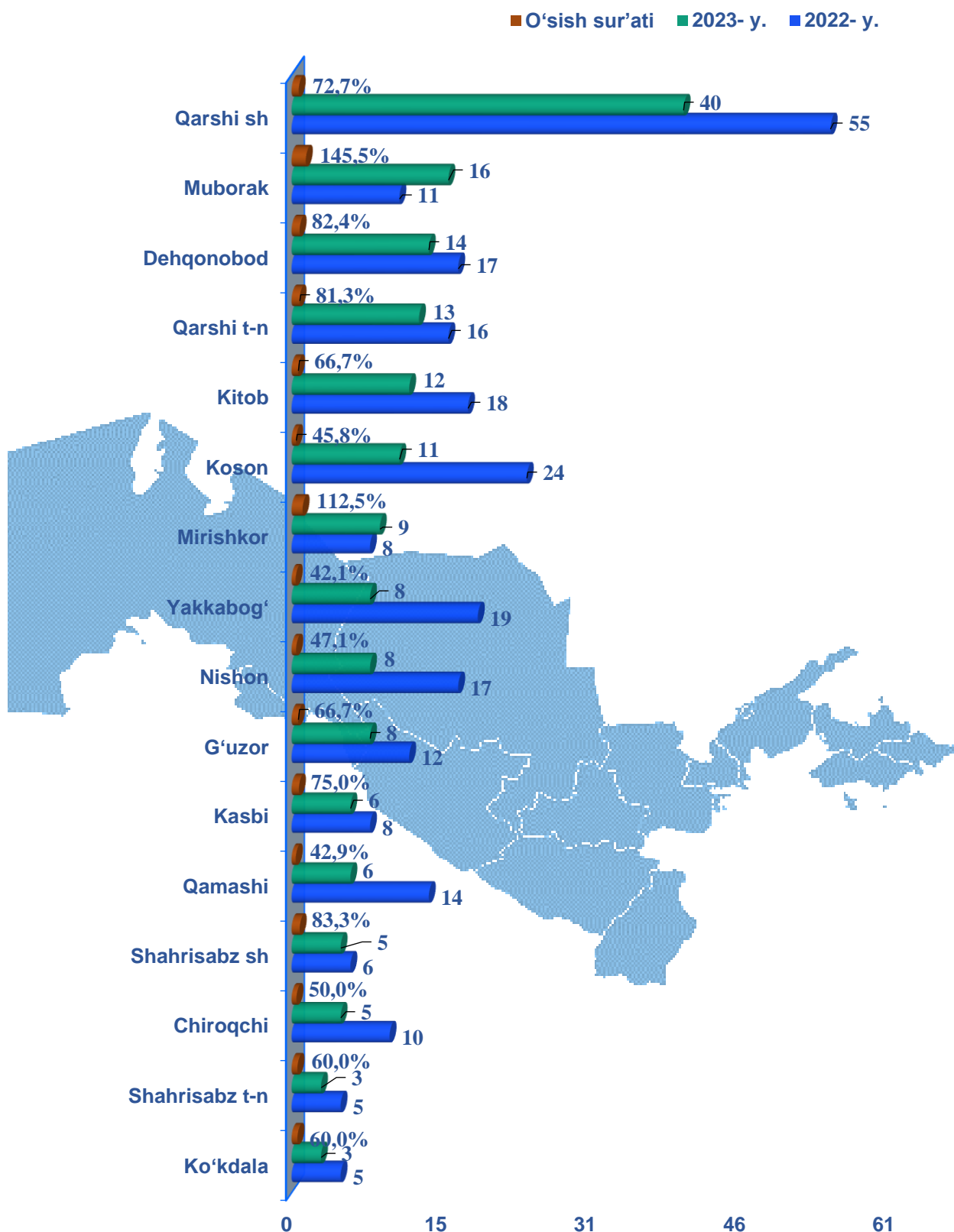
Ro'yxatdan o'tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar soni 2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra 270 tani tashkil etib, ulardan 167 tasi yoki 61,9 % faoliyat ko'rsatmoqda.

Bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 19 taga yoki 7,6 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2023- yilning yanvar- sentabr oylarida viloyatimizda 19 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Tumanlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar soni

(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

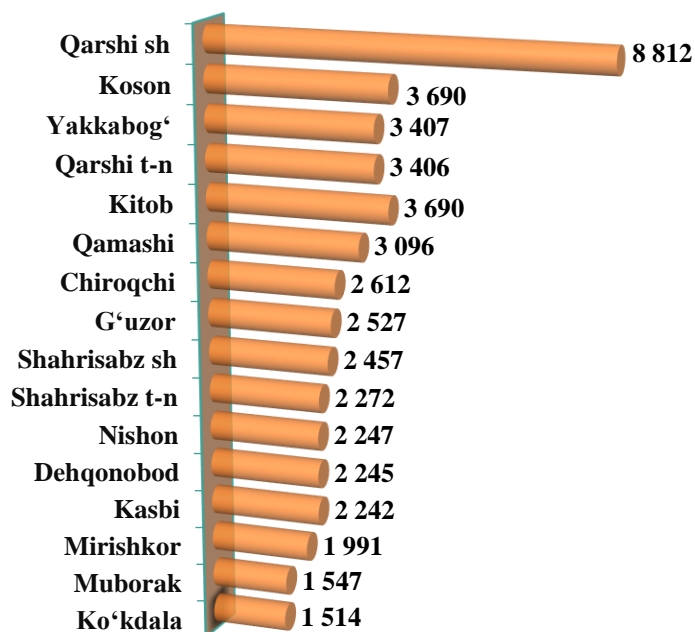
Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni (2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

	Jami	shundan:	
		Qo'shma korxonona	Xorijiy korxonona
Qashqadaryo viloyati	167	106	61
G'uzor	8	6	2
Dehqonobod	14	9	5
Qamashi	6	4	2
Qarshi	13	8	5
Koson	11	6	5
Kitob	12	8	4
Mirishkor	9	5	4
Muborak	16	6	10
Nishon	8	5	3
Kasbi	6	1	5
Ko'kdala	3	1	2
Chiroqchi	5	5	-
Shahrisabz	3	1	2
Yakkabog'	8	6	2
Qarshi sh.	40	32	8
Shahrisabz sh.	5	3	2

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarining asosiy qismi Qarshi shahrida 40 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 24,0 %), Muborak 16 ta (9,6 %), Dehqonobod 14 ta (8,4 %), Qarshi 13 ta (7,8 %), Kitob 12 ta (7,2 %), Koson 11 ta (6,6 %), Mirishkor 9 ta (5,4 %), Yakkabog' 8 ta (4,8 %), Nishon 8 ta (4,8 %) va G'uzor tumanlarida 8 ta (5,4 %) tashkil etadi.

Ro'yxatdan o'tgan korxonalar va tashkilotlarning hududlar bo'yicha soni

(2023- yil 1-oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

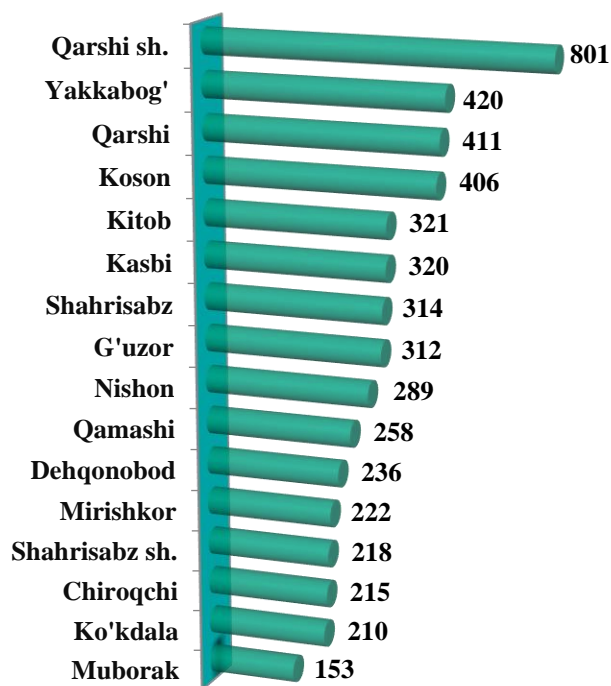

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, ro'yxatdan o'tgan 47 356 ta korxonalar va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Qarshi shahri (18,6 %), Koson (7,9 %), Yakkabog' (7,2 %), Qarshi (7,2 %), Kitob (7,0 %), Qamashi (6,5 %), Chiroqchi (5,5 %), G'uzor (5,3 %), Shahrisabz shahri (5,2 %), Shahrisabz (4,8 %), Nishon (4,7 %), Dehqonobod (4,7 %), Kasbi (4,7 %), Mirishkor (4,2 %), Muborak (3,3 %) va Ko'kdala (3,2 %) tumanlari hissaloriga to'g'ri keladi.

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlarning hududlar bo'yicha soni

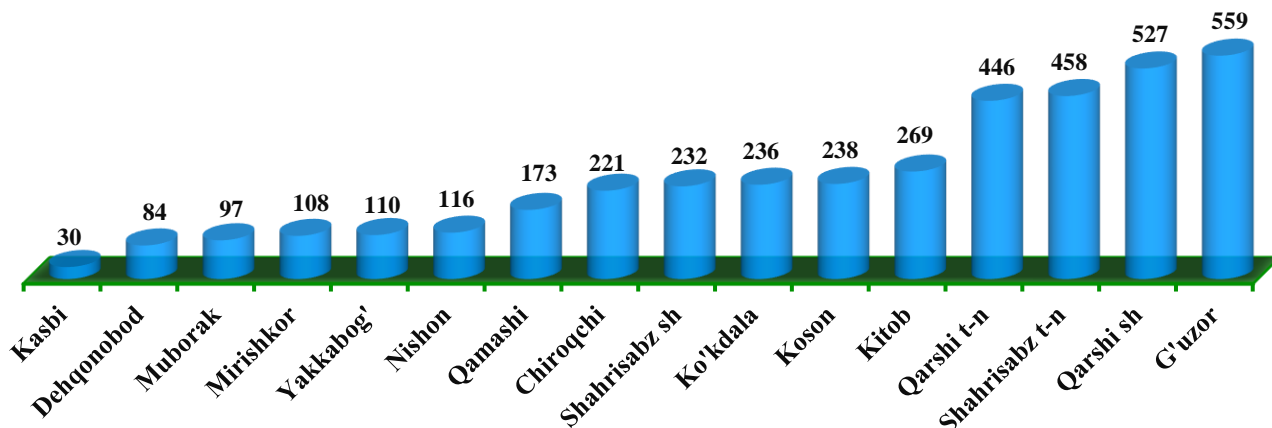
(2023- yil yanvar- sentabr oylarida, birlikda)

2023- yilning yanvar-sentabr oylarida yangi tashkil etilgan 5 106 ta korxonalar va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning ulushi Qarshi shahrida (15,7 %), Yakkabog' (8,2 %), Qarshi (8,0 %), Koson (8,0 %), Kitob (6,3 %), Kasbi (6,3 %), Shahrisabz (6,1 %), G'uzor (6,1 %), Nishon (5,7 %), Qamashi (5,1 %), Dehqonobod (4,6 %), Mirishkor (4,3 %), Shahrisabz shahri (4,3 %), Chiroqchi (4,2 %), Ko'kdala (4,1 %) va Muborak (3,0 %) tumanlari ulushiga tegishli.

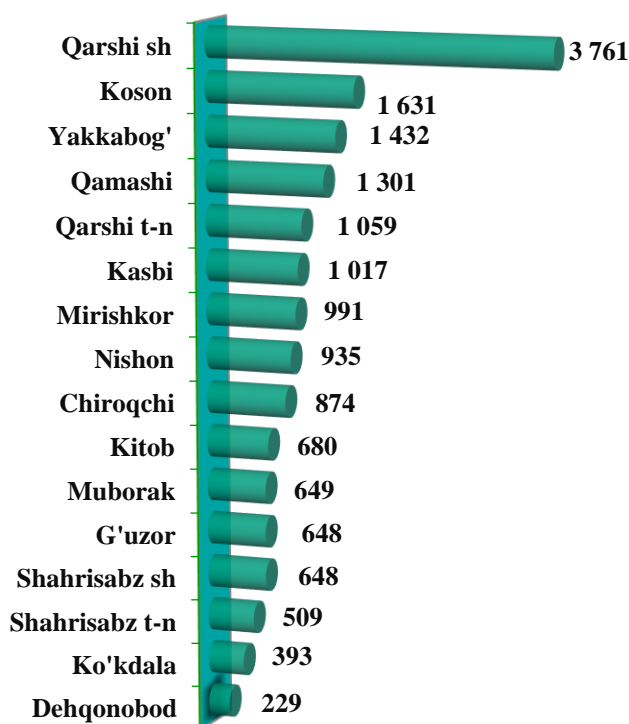
Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalarining hududlar kesimidagi soni

(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlarning hududlar kesimidagi soni

(2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, birlikda)

2023- yil 1- oktabr holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan 16 757 ta mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Qarshi shahrida (22,4 %), Koson (9,7 %), Yakkabog' (8,5 %), Qamashi (7,8 %), Qarshi (6,3 %), Kasbi (6,1 %), Mirishkor (5,9 %), Nishon (5,6 %), Chiroqchi (5,2 %), Kitob (4,1 %), Muborak (3,9 %), Shahrisabz shahri (3,9 %), G'uzor (3,9 %), Shahrisabz (3,0 %), Ko'kdala (2,4 %) va Dehqonobod (1,5 %) tumanlari hissariga tegishli.

Statistik ko'rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tuzidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan korxonalar va tashkilotlar – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslardir (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslardir.

Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda, yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslardir.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.